

آزمون رویکرد دینامیک سیستم ها در شناسایی عوامل تاثیر گذار بر حباب قیمتی بورس اوراق بهادار تهران

معصومه لطیفی بنماران*

علی سعیدی[†]

خلاصه

از موارد مهم در مدیریت بازار سهام، ارائه سیاستهایی است که از نوسانات شدید در بورس اوراق بهادار بکاهد و از بروز پدیده حباب در بازار جلوگیری نماید. حباب قیمتی ماهیتی غیرخطی دارد که در آن، قیمت یک دارایی به طور فزاینده و با روندی غیرمنطقی افزایش می یابد. در نگرش معمول و غیر سیستمی، رویکردی آشنایی یا خطی به پدیده ها مدنظر قرار می گیرد، ولی در نگرش سیستمی که حاصل تفکر سیستمی است، رویکرد غیرخطی اتخاذ می گردد. در این تحقیق حباب در بورس اوراق بهادار تهران از دیدگاه نظریه سیستمی و با استفاده از یکی از متدولوژی های این نظریه، با نگاهی مبتنی بر دینامیک سیستمها به تحلیل علل تغییرات شدید در شاخص قیمت بورس پرداخته و سپس عواملی که می تواند بر دامنه این نوسانات بیفزاید و آن را به حباب بورس تبدیل کند بررسی شد که دو عامل از مجموعه عوامل تأثیرگذار بر ایجاد حباب، شناسایی گردید بطوریکه هرچه سرعت تغییر پنداشت سرمایه گذاران نسبت به یک سهم زیادتر باشد، بی ثباتی در قیمت نیز بیشتر خواهد بود و همچنین خریدهای عمده به علت اینرسی زیادی که دارند موجب یک جو روانی خاص شده و سهام داران کوچک را همراه با خود به حرکت در می آورند.

کلمات کلیدی: بازار سهام، حباب قیمت، پویایی سیستم، فرضیه های دینامیکی

1. مقدمه

یکی از عوامل مخرب و نابودکننده بازار سرمایه، تشکیل حبابهای قیمتی انفجاری در بورس اوراق بهادار است، در هنگام بروز پدیده حباب، ارزش یک سهم با روندی غیرمنطقی افزایش می یابد، هرچند انتظار منطقی آن است که ارزش سهام یک شرکت تابع ارزش فعلی آن و پیش بینی وضعیت آینده آن باشد، اما گاهی تغییرات قیمت به حدی است که نمی توان آن را با ارزش واقعی آن مقایسه کرد. رشد بی رویه قیمت در بسیاری از موارد با سقوط یکباره قیمت همراه خواهد شد که در بازار سهام آن دسته از سهامدارانی که از این سقوط دیرتر اطلاع یابند به یک باره زیان شدیدی را نیز متحمل خواهند

¹ - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، ایران

² - دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، ایران